

Innhold

Forord	7
Innledning	17
Narrativ	17
Født sånn eller blitt sånn?	19
Samspeilet mellom menneske og miljø	19
Miljøpåvirkning	20
Menneskelig relasjon	21
Biologisk utrustning	22
Den virtuelle verdenen	23
Oppsummering	23
Kapittel 1	
Miljø og begreper	25
<i>Kirsten Flaten</i>	
Narrativ	25
Naturlig miljø	27
Maslow	28
Bronfenbrenner	28
Virtuelle miljø	30
Ny arena for sosialisering	30
Nett-venner	31
Mobbing på nettet	31
Oppsummering	32
Kapittel 2	
Sosialisering	33
<i>Kirsten Flaten</i>	
Narrativ	33

Hva er sosialisering?	35
Nødvendige sosiale ferdigheter	36
Empati	37
Selvhevdelse	38
Sosialiseringsagenter	38
Sosiale behov	39
Sosial kompetanse	40
Sosial persepsjon	41
Emosjonskontroll	42
Hvorfor trenger vi grupper?	43
Jenter vs. gutter	44
Vennskap	45
Oppsummering	46

Kapittel 3

Etikk i praksis	48
------------------------------	----

Torkjell Sollesnes

Narrativ	48
Etikk og moral	49
Refleksjon	50
Pliktetikk og konsekvensetikk	50
Verdier og holdninger	51
Profesjonelle utfordringer	52
Phronesis	54
Naturlig omsorg	54
Etikk i møte med et medmenneske	55
Oppsummering	61

Kapittel 4

Individuelle forhold	63
-----------------------------------	----

Kirsten Flaten

Narrativ	63
Individualitet	64
Miljøet som formgiver	66
Genetikk som formgiver	66
Transaksjonsmodellen	68
Biologisk sensitivitet	69
Genetikk	71
Epigenetikk	72

Hjerne	74
Emosjonell kompetanse	76
Temperament	77
Løvetann og orkidé	78
Stress	79
Oppsummering	80

Kapittel 5

Relasjonsperspektiv	83
----------------------------------	----

Torkjell Sollesnes

Narrativ	83
Fra tilknytningsprosess til relasjonskompetanse	86
Relasjonserfaringer livet igjennom	86
Strukturer og roller	87
Subjekt-objekt	88
Personlig og profesjonell relasjonskompetanse	89
Den profesjonelle som sitt eget verktøy i arbeidet	90
Et eksempel	92
Refleksjon	94
Dialog	96
Anerkjennelse	97
Oppsummering	100

Kapittel 6

Miljø som utgangspunkt for tiltak	102
--	-----

Torkjell Sollesnes

Narrativ	102
Dyr som miljøskapere	103
Spesialpedagogiske tiltak	103
Miljøarbeid og miljøterapi	104
Miljøterapi	106
Barnevernfaglig miljøterapi	107
Miljøarbeid	107
Profesjonelt miljøarbeid	108
Sosialt arbeid	109
Miljørettet arbeid i skolen	109
Crossover	110
Refleksjon	114
Oppsummering	116

Kapittel 7

Alternative miljøtiltak	117
<i>Torkjell Sollesnes</i>	
Narrativ	117
Grønn omsorg / Inn på tunet	118
Noahs ark	119
Skole på gård	122
Grønn fritid	123
Oppsummering	124

Kapittel 8

Miljø og skole	126
<i>Kirsten Flaten</i>	
Narrativ	126
Skolen som sosialisering sin stans	127
Skolens lovpålagte rammer	129
Aldersinndeling	130
Prestasjoner	131
Avviksstempler	131
Psykososialt miljø	133
Psykososialt læringsmiljø	134
Godt skolemiljø	135
Mobbing	136
Andre faggrupper	138
Miljøarbeid	138
Miljøarbeider	139
Tverrfaglighet i skolen	141
Hva er en god dialog mellom ulike yrkesgrupper?	142
Forebygge	143
Behov for støtte i skolemiljøet	143
Oppsummering	144

Kapittel 9

Miljøterapeuter og lærere som samarbeidsparter i skolen	146
<i>Torkjell Sollesnes</i>	
Narrativ	146
Intervju	147
Rektors begrunnelse for å ansette miljøterapeuter	147
Lærer Anne	149

Lærer Beth	150
Miljøterapeutene	151
Oppsummering	154

Kapittel 10

Miljøarbeiderens betydning for barn og unge	156
--	------------

Torkjell Sollesnes

Narrativ	156
Det faglige og det personlige	158
Kunnskap i handling	160
Samspill	161
Tre faser	162
Dialog og intersubjektivitet	166
Oppsummering	166

Kapittel 11

Miljøarbeid blant ungdom	168
---------------------------------------	------------

Torkjell Sollesnes

Narrativ	168
Ungdom	169
Meningsdanning i et postmodernistisk samfunn	173
Forebygging	175
Sårbarhet og resiliens	176
Hva er det med gutter?	179
Hva er det med jenter?	183
Hva er felles for gutter og jenter?	184
Marginalisering	185
Oppsøkende miljøarbeid	186
Formaliserte tiltak	188
Grip øyeblikket	189
Oppsummering	190

Avslutning	192
-------------------------	------------

Referanser	193
-------------------------	------------

Stikkord	201
-----------------------	------------